

УДК 338.22

JEL Classification: R10

АХРОМКІН Є. М.¹, КУЧМЕНКО В. О.², ЗАБЛОДСЬКА Д. В.³

ОЦІНКА ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2022.3.01>

Постановка проблеми. Демократичне суспільство бажає мати доступ до публічної інформації через те, що хоче впливати на вирішення питань, безпосередньо пов'язаних з їхніми інтересами. Питання відкритості та прозорості для українських міст стали вельми актуальними через приєднання України до міжнародної Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд». Це обумовлює необхідність постійного проведення аналітичних досліджень та оцінювання задля удосконалення діяльності в цьому контексті. *Метою статті* є висвітлення результатів оцінювання відкритості та прозорості міст України до війни. *Методи, використані в дослідженні:* опитування, квантифікація, рейтингування, бальна оцінка тощо. *Гіпотезою дослідження* стало припущення, що оцінка відкритості та прозорості міст України до війни буде суттєво відрізнятися від оцінки у повоєнний час, тому потребується проведення аналітичних досліджень задля її фіксування. *Виклад основного матеріалу.* Проведені дослідження результатів оцінювання відкритості та прозорості міст України до війни дозволили прийти до висновку, що за рейтингом прозорості, який оцінює прозорість діяльності міських рад у 100 найбільших містах України та демонструє рівень імплементації найкращих практик – лідером у 2021 році був Маріуполь. Рейтинг підзвітності (наскільки задекларовані зобов'язання міської влади співмірні із практикою) також свідчить, що найкращим у 2021 році був Маріуполь. За результатами рейтингування українських міст за рівнем прозорості та відкритості даних у межах Індексу конкурентоспроможності міст став Бахмут. Встановлено, що кращу обізнаність щодо питань відкритості даних демонструють представники малого бізнесу ніж представники середнього та великого бізнесу. Середня оцінка доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та публічні закупівлі свідчить, що всі організаційно-правові форми бізнесу мають майже однакову доступність до цієї інформації, а найкращу поінформованість щодо питань відкритості даних в українських містах мають представники галузей будівництва та операцій із нерухомістю. Означено сучасний часовий фрагмент Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд». *Оригінальність та практична значимість дослідження* полягає у фіксуванні оцінки відкритості та прозорості міст України у 2021 році задля порівняння з оцінкою після війни. *Висновки.* Проведений аналіз результатів оцінювання відкритості та прозорості українських міст свідчить, що України досягла позитивних результатів в контексті надання публічної інформації суспільству. *Подальші дослідження* полягають у проведенні оцінки відкритості та прозорості міст України у повоєнний час.

Ключові слова:

оцінка, відкритість, прозорість, місто, інформація, рейтинг.

¹ Ахромкін Євген Михайлович, д-р екон. наук, професор, професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна.

Ahromkin Evgen, Doctor of Economic Sciences, Professor of Economic Security, Public Administration and Administration Department, Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4420-6265>

e-mail: kaf.teor@ukr.net

² Кучменко Віталій Олександрович, канд. екон. наук, доцент, завідувач центру післядипломної освіти, доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна.

Kuchmenko Vitaliy, Ph.D. of economic sciences, Head of the Center for Postgraduate Education, Associate Professor of Economic Security, Public Administration and Administration Department, Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6018-2406>

e-mail: vitaliy.kuchmenko@i.ua

³ Заблодська Дар'я Вадимівна, канд. екон. наук, науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України», м. Київ, Україна.

Zablodska Daria, Ph.D. of economic sciences, acting researcher of State Institution "V.K. Mamutov Institute of Economic and Legal Research National Academy of Sciences of Ukraine", Kyiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5670-597X>

e-mail: zablodin@gmail.com

EVALUATION OF TRANSPARENCY AND OPENNESS OF UKRAINIAN CITIES

Formulation of the problem. A democratic society has to have an access to the public information because it wants to influence the decision of issues directly related to their interests. The issues of openness and transparency have become very relevant for Ukrainian cities due to Ukraine joining the international Open Government Partnership Initiative. This determines the need for constant analytical research and evaluation in order to improve activities in this context. *The purpose of the article* is to highlight the results of the evaluation of the openness and transparency of the cities of Ukraine before the war. *Methods used in the research:* survey, quantification, ranking, scoring, etc. *The hypothesis of the study* was the assumption that the assessment of the openness and transparency of the cities of Ukraine before the war will be significantly different from the assessment in the post-war period, therefore, it is necessary to carry out analytical studies in order to fix it. *Presenting main material.* The conducted studies of the results of the evaluation of the openness and transparency of the cities of Ukraine before the war allowed us to come to the conclusion that according to the transparency rating, which evaluates the transparency of the activity of city councils in the 100 largest cities of Ukraine and demonstrates the level of implementation of best practices, Mariupol was the leader in 2021. The accountability rating (to what extent the declared obligations of the city authorities are commensurate with practice) also shows that Mariupol was the best in 2021. According to the results of the ranking of Ukrainian cities according to the level of transparency and openness of data within the City Competitiveness Index, Bakhmut became the best. It has been established that representatives of small businesses demonstrate better awareness of data openness issues than representatives of medium and large businesses. The average assessment of the availability of information about the budget, regulatory acts and public procurement (by size) in points shows that all organizational and legal forms of business have almost equal access to this information, and the best informed about the issues of data openness in Ukrainian cities are representatives of the construction and real estate transactions. The modern time fragment of the "Open Government Partnership" Initiative is defined. *The originality and practical significance of the study* lies in fixing the evaluation of the openness and transparency of Ukrainian cities in 2021 for comparison with the evaluation after the war. *Conclusions.* The analysis of the results of the evaluation of the openness and transparency of Ukrainian cities shows that Ukraine has achieved positive results in the context of providing public information to society. Further research consists in evaluating the openness and transparency of Ukrainian cities in the post-war period.

Keywords:

assessment, openness, transparency, city, information, rating.

Постановка проблеми. Потреба в забезпеченні права на доступ до інформації, якою володіють органи державної влади існує тільки в демократичних країнах. Саме демократичне суспільство, на відміну від авторитарного, хоче мати доступ до публічної інформації через те, що бажає впливати на вирішення питань, безпосередньо пов'язаних з їхніми інтересами. Від імені громадян саме органи державної влади приймають рішення та мають звітувати цими громадянами. Тому держава має забезпечити доступ громадян до публічної інформації, що передбачає надання громадянам інформації на їхні запити, а також публікування та розповсюдження інформації про діяльність органів державної влади. Закони про доступ до публічної інформації прийняті майже в усіх країнах Європейського Союзу, там надається доступ до урядової інформації для громадськості.

У рамках сесії Генеральної Асамблеї ООН у 2011 році 8 країн-засновниць (Бразилія, Сполучені Штати Америки, Індонезія,

Мексика, Норвегія, Філіппіни, Південно-Африканська Республіка, Сполучене Королівство) започаткували міжнародну Ініціативу «Партнерство «Відкритий Уряд», підписавши Декларацію Партнерства [1].

Президент України підтвердив готовність України приєднатися до зазначеної Ініціативи. У рамках Ініціативи уряди країн-учасниць розробляють спільно з інститутами громадянського суспільства плани дій з впровадження Ініціативи, забезпечують відкритість процесу впровадження Ініціативи та консультацій з громадськістю, проходять незалежне оцінювання результатів діяльності. Основними принципами Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» є:

прозорість: інформація про діяльність уряду є відкритою, всеосяжною, своєчасною, вільно доступною для громадськості, і такою, що відповідає основним стандартам відкритих даних;

участь громадян: уряд залучає громадян до участі в обговореннях, що сприяє

прийняттю рішень, які враховують громадську думку, є більш інноваційними та ефективними;

підзвітність: наявність правил, норм і механізмів, які змушують урядові структури до обґрунтування своїх дій, здійснення діяльності відповідно до визначених для них вимог, реагування на критику, прийняття відповідальності за невідповідність дій законам або зобов'язанням;

технології та інновації для прозорості та підзвітності: уряд враховує важливість надання громадянам відкритого доступу до технологій, а також усвідомлює роль нових технологій в просуванні інновацій та важливість розширення можливостей використання технологій громадянами [1].

Питання відкритості та прозорості для українських міст вельми актуальні, тому потребують постійного проведення аналітичних досліджень та оцінювання рівня відкритості та прозорості задля удосконалення діяльності.

Мета статті полягає у висвітленні результатів оцінювання відкритості та прозорості міст України до війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематикою відкритості та прозорості міст (транспарентності) займається багато науковців, серед яких слід виокремити Л. Наливайко, О. Чепік-Трегубенко, Є. Романенко, В. Нестерович та інших [2-5]. Але для розробки обґрунтованих пропозицій щодо подальшої розбудови діяльності органів державної влади у цьому напрямку доречно проведення оцінювання отриманих напрацювань та їх квантифікацію.

Виклад основного матеріалу. Відкритість і прозорість – характеристика діяльності, що передбачає можливість взаємодії громадськості з органом виконавчої влади при формуванні і реалізації державної політики, впливу на рішення та діяльність цих органів, доступу до повної, об'єктивної, достовірної інформації про їх діяльність [6].

Оцінювання існуючих успіхів у цьому напрямку здійснюється різними методами та способами, серед яких – рейтингування. Заслугує на уваги Програма «Transparent cities», яка презентувала рейтинг прозорості 100 українських міст [7].

Місто-лідер обох рейтингів за результатами 2021 року — Маріуполь (91 бал зі 100). Вже вдруге місто стає лідером, попереднього року воно також отримало першість. Міська рада втілила багато належних практик у сфері публікації даних, наданні онлайн-послуг, роботи з геопорталом тощо. Окрім Маріуполя, до п'ятірки лідерів муніципальної прозорості у 2021 році увійшли Львів (85,49), Дніпро (84,2), Дрогобич (83,16) та Мукачеве (81,3).

Середній рівень прозорості 100 міст становить 48,5 бала. А лідерами у Рейтингу підзвітності стали Маріуполь (58,75), Дніпро (39,75), Тернопіль (39,75), Львів (33,25), Бахмут (31). Середній показник підзвітності 50 міст становить 16 балів. Вперше за 5 років досліджень одразу 5 міст перетнули позначку у 80 балів та увійшли до категорії «прозорих», через те, що а цих містах них ухвалили важливі рішення щодо електронної демократії, стратегій розвитку та регуляторної політики, публікації даних, бюджету тощо [7].

Цікавими є також результати опитування дослідницької компанії Info Sapiens. За результатами обробки статистичних даних було підготовлено аналітичний звіт «Індекс конкурентоспроможності міст (ІКМ) 2021» [8]. У цьому звіті побудовано рейтинг ІКМ - 2021 та здійснено групування міст за компонентами, серед яких компонента 3 – відкритість і прозорість міст України.

На рисунку 1 подано результати рейтингування українських міст за рівнем прозорості та відкритості даних.

У рамках Компонента 3 лідером стало місто Бахмут, яке отримало 9,10 бала. На другій позиції знаходиться Хмельницький (8,51 бала), а на третій Нікополь (8,49 бала). Усього високі результати (більше 7-ми балів) отримали 9 міст, у яких найкраще оцінили доступ до інформації про місцевий бюджет, публічні закупівлі та місцеві регуляторні акти. Проте у двох міст менше 2-х балів – в Умані (1,55 бала) та в Херсона (1,60 бала). Також низькі результати отримано у Полтаві (2,76 бала) та Одесі (2,91 бала). Доступ до інформації щодо місцевого бюджету на «добре» та «відмінно» оцінили в українських містах у середньому 17,7% опитаних.

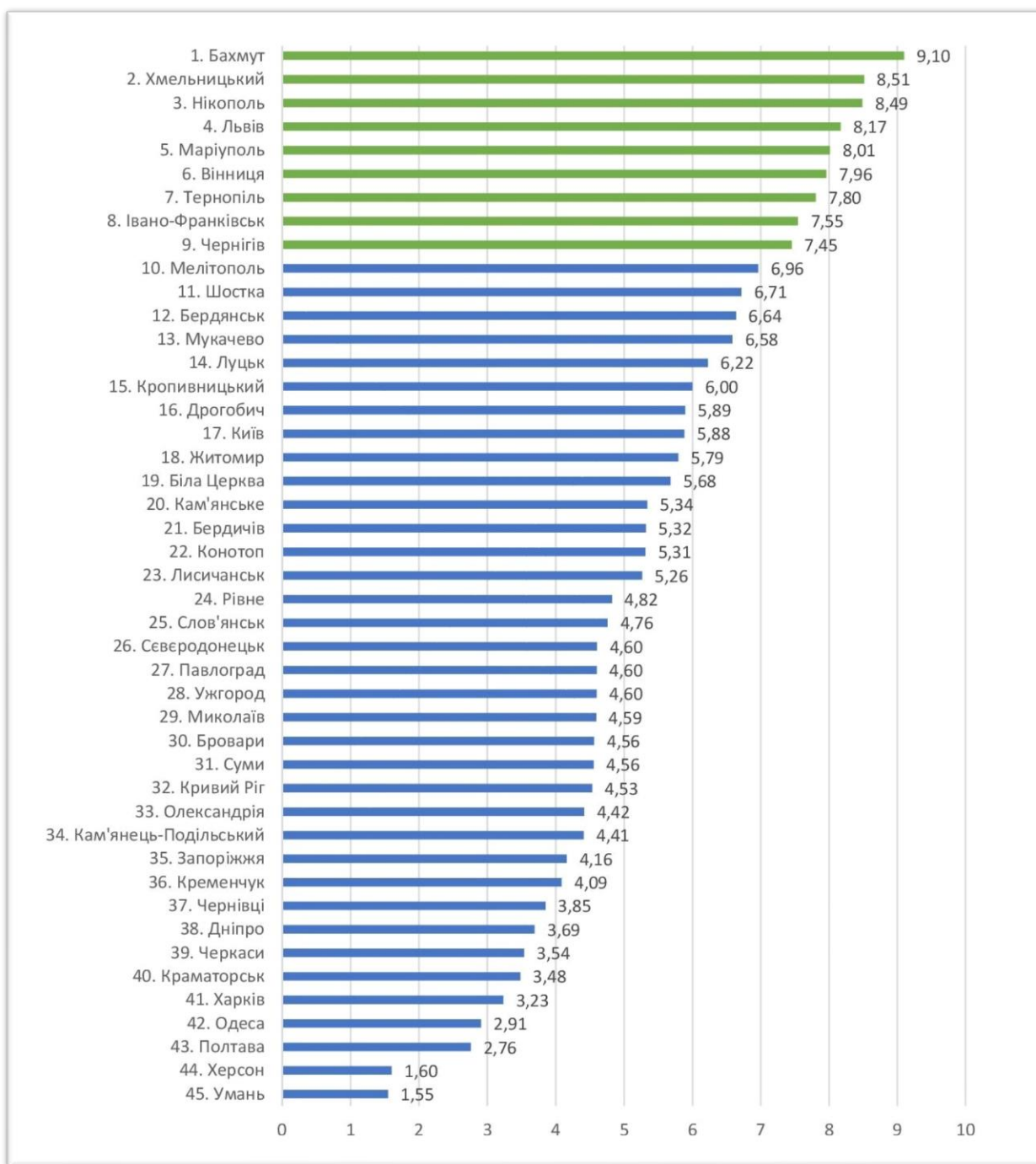

Рисунок 1 – Результати рейтингування українських міст за рівнем прозорості та відкритості

Джерело: розроблено авторами на підставі [8]

Найвищу частку таких оцінок зафіксовано в Нікополі та Бахмуті (29,2% в обох). Також більше чверті опитаних надавали високі оцінки в Маріуполі (26,1%) та Хмельницькому (теж 26,1%). Але у Полтаві цей показник становить лише 7,3%, а в Херсоні – 9,2%. Щодо доступу до місцевих регуляторних актів по Україні у середньому опитані поставили оцінки «добре» та «відмінно» - 21,5%. Найчастіше гарні оцінки ставили підприємці Шостки (38,5%), Бахмута (38,3%), Вінниці

(32,9%) та Бердянська (31,4%). А найгірше оцінили доступ до такої інформації в Херсоні (9,1%) та Умані (9,4%). Доступ до інформації про публічні закупівлі менше чверті всіх опитаних респондентів (23,3%) поставили оцінки «добре» та «відмінно». Біля третини опитаних вибрали такі оцінки в містах-лідерах цього індикатора – Маріуполі (34,0%), Хмельницькому (33,1%), Тернополі (32,8%), Івано-Франківську (32,1%) та Львові (32,1%). Най-

гірше оцінили доступ до такої інформації в Херсоні (12,4%) та Олександрії (13,6%) [8].

Особливий інтерес у суспільства завжди викликала інформація про місцевий бюджет, регуляторні акти та публічні закупівлі, оскільки саме цей аспект обумовлює легкість та прозорість ведення бізнесу в українських містах. Для того, щоб з'ясувати, наскільки доступна ця інформація для бізнесу в містах України, респонденти оцінювали (за шкалою від 1 до 5 балів, де 1 бал це незадовільна оцінка, 2 – задовільна, 3 – середня, 4 – добра, а 5 балів – відмінна) кожний критерій окремо:

доступність інформації щодо місцевого бюджету,

можливість ознайомитися зі змістом місцевих регуляторних актів,

доступність інформації про публічні закупівлі за рахунок коштів місцевого бюджету та комунальних підприємств.

Керівники бізнесу оцінили доступність інформації щодо місцевого бюджету в середньому на 2,5 бала, тобто на оцінку, що знаходиться між «середнім» та «задовільним» рівнем. 21% опитаних вважає доступність цієї інформації незадовільною, 46% оцінили її як середню або/та задовільну, і 18% респондентів поставили за цим критерієм оцінки «добре» та «відмінно». 15% опитаних не змогли дати відповідь на це запитання. Можливість ознайомитися зі змістом місцевих регуляторних актів отримала подібну середню оцінку: 2,6 бала. 21% представників місцевого бізнесу назвав цю можливість доброю та відмінною, 47% оцінили доступність цієї інформації як середню або задовільну. 17% опитаних не задоволені доступністю інформації про зміст місцевих регуляторних актів, а 15% не змогли відповісти на це запитання. На таку ж середню оцінку – 2,6 бала – представники бізнесу оцінили доступність інформації про публічні закупівлі за рахунок коштів місцевого бюджету та комунальних підприємств. 23% із них поставили в цьому випадку оцінки «добре» та «відмінно», у той час як 20% оцінили доступність цієї інформації незадовільно. 42% опитаних поставили середні або задовільні оцінки. Не змогли дати відповіді 15% респондентів [8].

Також було встановлено, що відкритість даних про місцевий бюджет і місцеві регуляторні майже не залежить від розміру бізнесу. Так, мікро- і малий бізнес оцінив доступність інформації про місцевий бюджет у

середньому на 2,5 бала, тоді як середній та великий – на 2,7 бала. Оцінка можливості дізнатися про місцеві регуляторні акти зростає з 2,6 бала для мікро- та малого бізнесу до 2,7 бала для середнього та 2,8 бала для великого. Подібним чином розподілились оцінки прозорості публічних закупівель. Мікропідприємства оцінили цей критерій у середньому на 2,6 бала, малі та середні – на 2,7 бала, а великий бізнес – на 2,8 бала [8].

Кращу обізнаність щодо питань відкритості даних демонструють представники малого бізнесу ніж представники середнього та великого бізнесу. Зокрема, частка представників малих підприємств, що не змогли оцінити доступність інформації щодо місцевого бюджету, склала 13%, а тих, що не відповіли на запитання про відкритість публічних закупівель, – 12%. Для інших груп бізнесу за розміром ці частки склали 15% і більше. Однак, мікропідприємства відрізняються на фоні решти бізнесу дещо гіршою поінформованістю про зміст місцевих регуляторних актів. 16% представників мікробізнесу не могли оцінити цей критерій, у той час як серед більших за розміром груп бізнесу таких респондентів було від 9% до 12%.

На рисунку 2 подано середню оцінку доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та публічні закупівлі (за розміром) в балах.

Під час оцінки доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та закупівлі за сектором на рівні міста між респондентами простежувалась незначна різниця в оцінках. Керівники бізнесу у сферах інформаційних та телекомунікаційних послуг, операцій із нерухомим майном та будівництва відрізняються дещо вищими оцінками доступності цієї інформації, ніж решта опитаних. Особливо помітна різниця в оцінці доступності інформації про закупівлі за рахунок бюджетних або комунальних коштів, яку будівельний бізнес оцінив порівняно вище: на 3 бали. Для інших галузей ця оцінка не перевищує 2,7 бала. Натомість у сільському господарстві респонденти ставлять порівняно нижчі оцінки за різними критеріями доступності інформації в місті. Зокрема, доступність інформації про місцеві бюджети с/г підприємства оцінили в середньому лише на 2,2 бала.

На рисунок 3 подано середню оцінку доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та закупівлі (за сектором) в балах.

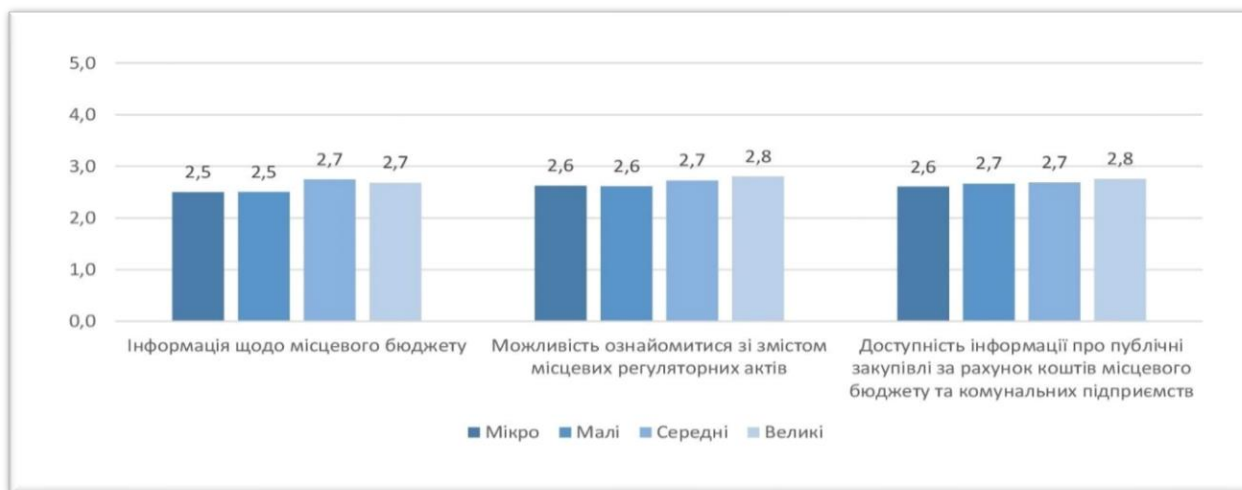

Рисунок 2 – Середня оцінка доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та публічні закупівлі (за розміром бізнесу) в балах
Джерело: розроблено авторами на підставі [8]

Рисунок 3 – Середня оцінка доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та закупівлі (за сектором) в балах
Джерело: розроблено авторами на підставі [8]

Найкращу поінформованість щодо питань відкритості даних у містах продемонстрували представники будівництва та операцій із нерухомістю. У цих галузях було зафіксовано найменші частки опитаних, що не змогли відповісти на запитання про те, чи може бізнес отримати інформацію про бюджет, регуляторні акти та закупівлі в їхньому місті. З іншого боку, сільськогосподарський сектор виявився найгірше поінформованим про доступність інформації

щодо місцевого бюджету: 21% респондентів цієї галузі не змогли відповісти на запитання про те, чи доступна для бізнесу їхнього міста інформація про бюджет. Щодо інших двох питань – інформації про регуляторні акти та закупівлі – представники с/г бізнесу поінформовані на рівні з іншими.

На рисунок 4 подано сучасний часовий фрагмент Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд».

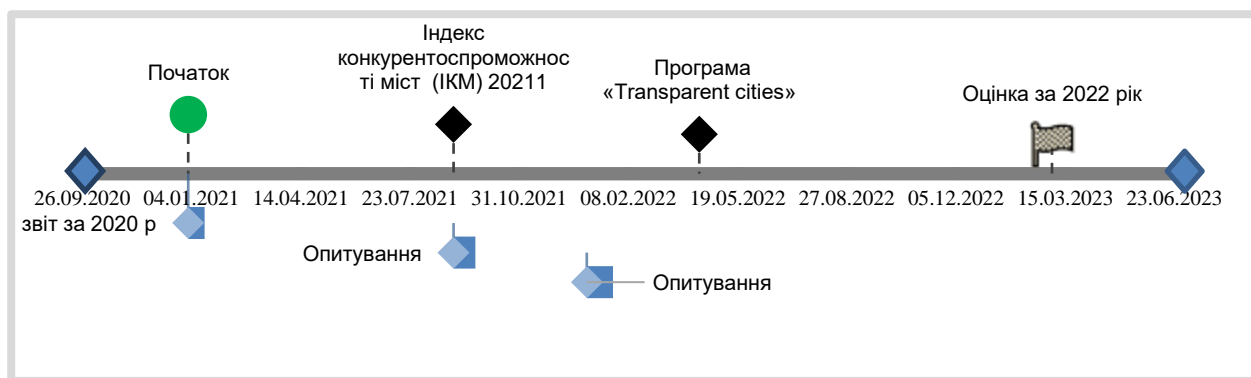

Рисунок 4 – Сучасний часовий фрагмент Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»
Джерело: розроблено авторами

У воєнний час в контексті питань відкритості та прозорості доречним є впровадження електронної реєстрації заяв на житло та онлайн-заяв в установи соціальної допомоги, забезпечення розподілу коштів між організаціями громадянського суспільства тощо. Також є сенс оприлюднювати обсяги та види надання гуманітарної допомоги містечкам.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже проведені дослідження результатів оцінювання відкритості та прозорості міст України до війни дозволили прийти до висновку, що за рейтингом прозорості, який оцінює прозорість діяльності міських рад у 100 найбільших містах України та демонструє рівень імплементації найкращих практик – у 2021 році став Маріуполь. Рейтинг підзвітності дозволяє оцінити, наскільки задекларовані зобов'язання міської влади співмірні із практикою (чи мають громадяни реальну можливість бути залученими та впливати на процеси вироблення політик, контролювати й перевіряти діяльність органів місцевого самоврядування) та довести, що найкращим у 2021 році також став Маріуполь. За результатами рейтингування українських міст за рівнем прозорості та відкритості даних у межах Індексу конкурентоспроможності лідером міст став Бахмут, а Маріуполь на п'ятому місці. Встановлено, що кращу обізнаність щодо питань відкритості даних демонструють представники малого бізнесу ніж представники середнього та великого бізнесу. Середня оцінка доступності інформації про бюджет, регуляторні акти та публічні закупівлі в балах свідчить що: всі організаційно-правові форми бізнесу мають

майже однакову доступність та зацікавленість до цієї інформації; найкращу поінформованість щодо питань відкритості даних в українських містах мають представники будівництва та операцій із нерухомістю. Означено сучасний часовий фрагмент Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд». Після війни маємо знову відновити оцінювання відкритості та прозорості міст України, це і стане подальшим напрямом досліджень.

Література

1. Про Ініціативу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/koordinacijna-rada>
2. Наливайко Л., Чепік-Трегубенко О. Транспарентність публічної влади: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Право України*. 2015. № 6. С. 148–156.
3. Романенко Є. Відкритість та прозорість як структурні рівні транспарентності державного управління та їх комунікативні функції. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2014. Вип. 14. С. 17–31.
4. Відкритість та прозорість органів державної влади в контексті законодавства про доступ до публічної інформації. *Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації*. Івано-Франківськ: 2012. 115 с.
5. Нестерович В. Ф. Принципи відкритості та прозорості в діяльності органів державної влади як передумова утвердження демократії участі. *Філософські та методологічні проблеми права* 2016. № 2 (12). С. 67–76
6. Прозорість та відкритість – пріоритет в інформаційній діяльності Держенергонагляду. URL:

<https://sies.gov.ua/news/prozorist-ta-vidkritist-prioritet-v-informacijnij-diyalnosti-derzhenergonaglyadu#:~:text=Крім%20того%2C%20відкритість%20і%20прозорість,достовірної%20інформації%20про%20їх%20діяльність.>

7. Міста вільних людей. Результати рейтингів прозорості та підзвітності міст 2021. URL: <https://ti-ukraine.org/news/mista-vilnyh-lyudej-rezultaty-rejtyngiv-prozorosti-ta-pidzvitnosti-mist-2021/>

8. Індекс конкурентоспроможності міст 2021. Аналітичний звіт. ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» (ІЕД) у рамках Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» через субконтракт із компанією Info Sapiens. серпень 2021, Київ. 152 с.

References

1. About the Initiative. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/koordinacijna-rada> (access date: 22.07.2022).

2. Nalivayko, L. Chepik-Tregubenko, O. (2015). Transparency of public power: domestic and foreign experience. *Law of Ukraine*, 6, 148–156.

3. Romanenko, E. (2014). Openness and transparency as structural levels of public administration transparency and their

communicative functions. *Theoretical and applied issues of state formation*, 14, 17–31.

4. Openness and transparency of state authorities in the context of legislation on access to public information (2012). Ivano-Frankivsk Center for Science, Innovation and Informatization. Ivano-Frankivsk: 115.

5. Nesterovych, V. F. (2016). The principles of openness and transparency in the activities of state authorities as a prerequisite for the establishment of participatory democracy. *Philosophical and methodological problems of law*, 2 (12), 67-76

6. Transparency and openness are a priority in the information activities of the State Energy Inspectorate. Retrieved from: <https://sies.gov.ua/news/prozorist-ta-vidkritist-prioritet-v-informacijnij-diyalnosti-derzhenergonaglyadu#:~:text=Besides%20that%2C%20openness%20and%20transparency, reliable%20information%20about%20their%20activities.> (access date: 25.07.2022).

7. Cities of free people. Results of city transparency and accountability ratings 2021. Retrieved from: [https://ti-ukraine.org/news/mista-vilnyh-lyudej-rezultaty-rejtyngiv-prozorosti-ta-pidzvitnosti-mist-2021/\(access date: 23.07.2022\).](https://ti-ukraine.org/news/mista-vilnyh-lyudej-rezultaty-rejtyngiv-prozorosti-ta-pidzvitnosti-mist-2021/(access%20date%3A%2023.07.2022).)

8. City competitiveness index 2021. (2021). Analytical report. NGO "Institute of Economic Research and Political Consultations" (ІЕД) within the USAID Program "Competitive Economy of Ukraine" through a subcontract with Info Sapiens. August, Kyiv, 152.

Стаття надійшла

до редакції : 31.07.2022 р.

Стаття прийнята

до друку: 30.09.2022 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Ахромкін Є. М., Кучменко В. О., Заблудська Д. В. Оцінка прозорості та відкритості українських міст. *Часопис економічних реформ*. 2022. № 3(47). С. 6–13.

